

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **Ing. O. K.**, zastoupený Mgr. Davidem Obenrauchem, advokátem se sídlem Kopečná 987/11, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje,** se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 8. 2015, čj. JMK 110232/2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 6. 2017, čj. 22 A 50/2015-37,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností (dále jen „magistrát"), ze dne 25. 5. 2015, čj. ODSČ-44494/14-19, byl žalobce uznán vinným, že dne 22. 11. 2014 v 11:30 hod. řídil v Brně na dálnici D2 osobní motorové vozidlo tov. zn. Ford Mondeo, RZ: X, přičemž mu dechovou zkouškou byla zjištěna hladina alkoholu v krvi ve výši 0,18 ‰. Uvedeným jednáním se žalobce dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, za což mu byla uložena pokuta ve výši 6 000 Kč, zákaz činnosti řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců a povinnost uhradit náklady řízení.

[2] Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu u krajského soudu, který ji rozsudkem označeným v záhlaví tohoto rozsudku zamítl.

II. Podstatný obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[5] Stěžovatel namítl, že se s dostatečným předstihem řádně omluvil z ústního jednání nařízeného ve správním řízení, a to z důvodu pobytu na horách. Nesouhlasí s názorem správních orgánů a krajského soudu, že omluva nebyla kvalifikovaným způsobem odůvodněna (protože v ní nebyl přesný termín dovolené). Na svou omluvu neobdržel od magistrátu žádnou reakci, a proto se domníval, že byla akceptována. Dalším úkonem však již bylo vydání rozhodnutí, čímž magistrát porušil zákaz zneužití pravomoci a neumožnil stěžovateli seznámit se s výsledky ústního jednání ani podat návrhy na doplnění dokazování. V důsledku uvedeného nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav (k tomu stěžovatel odkázal na rozsudek NSS ze dne 29. 8. 2007, čj. 1 As 11/2007-70).

[6] Stěžovatel dále poukázal na skutečnost, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno více než dva měsíce po konání ústního jednání. Žalovaný v průběhu řízení uvedl dle stěžovatele nepodložený názor, podle něhož magistrát čekal na doložení dokladů prokazujících dovolenou stěžovatele ve Francii, a to i přesto, že se již ústní jednání konalo. Krajský soud se s tímto argumentem ztotožnil, čímž podle stěžovatele připouští formalistické vyžadování kvalifikované omluvy z jednání a vedle toho nesprávně chápe vydání rozhodnutí po více než dvou měsících jako drobné administrativní pochybení.

[7] Dále stěžovatel namítl, že krajský soud se nevypořádal s žalobní námitkou, podle které magistrát rezignoval na § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a neumožnil stěžovateli vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí. Oprávnění účastníků řízení seznámit se s podklady rozhodnutí přitom nastupuje až po skončení dokazování (tj. v dané věci po ústním jednání).

[8] Stěžovatel rovněž namítl, že magistrát se nemohl při dokazování spokojit jen s úředními záznamy, ale měl provést výslechy svědků, kterým by stěžovatel mohl klást otázky. Ze správního spisu plyne, že stěžovatel na místě nesouhlasil s přestupkem a odmítl podepsat záznam o dechové zkoušce; přesto správní orgány uvedly, že nebyl proveden žádný relevantní důkaz, který by zpochybnil zjištěnou hladinu alkoholu v krvi. Podle stěžovatele byla zjištěná hladina tak nízká, že doplnění dokazování mohlo mít vliv na posouzení věci.

[9] Stěžovatel navrhl, aby NSS rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

pokračování

[10] Žalovaný se ztotožnil s odůvodněním napadeného rozsudku, odkázal na své a na prvostupňové rozhodnutí a navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Ve věci je spornou otázka, zda magistrát postupoval v souladu s právními předpisy, pokud neakceptoval stěžovatelovu omluvu z ústního jednání jako náležitou, což mu neoznámil, a projednal přestupek v jeho nepřítomnosti. S uvedenou námitkou se již vypořádal krajský soud na str. 5 a 6 napadeného rozsudku. NSS se s jeho posouzením ztotožňuje. Podle § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, účinného do 30. 6. 2017, *o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.* Aby mohla být omluva obviněného z přestupku z nařízeného ústního jednání považována za náležitou, musí být splněny následující podmínky: 1) obviněný se musí omluvit neodkladně; 2) v omluvě musí být uveden důvod, který znemožňuje obviněnému účast; 3) důvod omluvy musí být doložen, což znamená, že obviněný musí své tvrzení v rámci objektivních možností dokázat. V opačném případě by totiž správní orgán stěží mohl zkoumat a hodnotit náležitost důvodu, ačkoliv tak musí v souladu se zákonem činit. Je-li omluva založena na zcela obecném důvodu a není ničím podložena, není správní orgán povinen ji podrobně hodnotit ani vyzývat obviněného k doplnění důvodů, pro které se omlouvá. Podle ustálené judikatury NSS správní orgán rovněž není povinen obviněného vyrozumět o tom, že jeho omluvu shledal nedůvodnou (srov. rozsudky NSS ze dne 21. 6. 2013, čj. 6 As 25/2013-23, a ze dne 24. 7. 2014, čj. 4 As 128/2014-26).

[13] Důležitost důvodu omluvy z ústního jednání je třeba posuzovat s ohledem na veškeré okolnosti, které pro ni mohou být podstatné, včetně dosavadního průběhu řízení (viz rozsudek NSS ze dne 14. 5. 2009, čj. 7 As 28/2009-99). *A priori* není vyloučeno, aby uznatelným důvodem omluvy bylo čerpání dovolené, resp. rekreační pobyt v zahraničí. I takový důvod ovšem musí být doložen, což lze učinit například dokladem o rezervaci ubytování, smlouvou, elektronickou či jinou komunikací (viz rozsudek NSS ze dne 16. 6. 2016, čj. 5 As 211/2014-23).

[14] Z výše uvedeného plyne, že pokud správní orgán provede ústní jednání v nepřítomnosti obviněného, který byl řádně předvolán a poučen o následcích své neúčasti, ale k ústnímu jednání se bez náležité omluvy nedostavil, nelze v takovém postupu spatřovat žádné pochybení. Naopak je logické, že za popsaných okolností se ústní jednání bez účasti obviněného zpravidla uskuteční (viz rozsudek NSS ze dne 1. 8. 2013, čj. 9 As 90/2012-31).

[15] V projednávaném případě bylo stěžovateli dne 23. 2. 2015 doručeno oznámení o zahájení správního řízení a konání ústního jednání, ve kterém byl předvolán na den 16. 3.

2015 k ústnímu jednání a byl poučen o svých právech a povinnostech, mj. o následcích neúčasti na ústním jednání, o možnosti omluvit se, včetně náležitostí řádné omluvy, o právu navrhovat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí, jakož i o právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním, k němuž magistrát konstatoval, že stěžovateli bude umožněno jej realizovat u ústního jednání (§ 36 odst. 1, 3 a § 59 správního řádu, § 74 odst. 1 zákona o přestupcích). Stěžovatel požádal podáním doručeným magistrátu 11. 3. 2015 o odročení ústního jednání na jiný termín z důvodu dovolené ve francouzském zimním středisku (přesný termín ani bližší specifikaci pobytu stěžovatel neudal). Uvedl, že nemůže předložit voucher nebo jiný doklad, protože tak bude možné učinit až po jeho návratu. Zároveň stěžovatel výslovně přislíbil, že doklady o pobytu ve Francii předloží ihned po návratu. Ze správního spisu je ovšem zřejmé, že tak před vydáním rozhodnutí neučinil (což ostatně v řízení před krajským soudem a NSS nepopírá). Doklady o svém pobytu ve Francii stěžovatel přiložil až k odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, tedy opožděně (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 6. 2016, čj. 5 As 211/2014-23). V průběhu správního řízení ani před správními soudy přitom stěžovatel ani netvrdil, že by existovaly jakékoliv okolnosti, které by mu bránily předložit uvedené doklady již v řízení před magistrátem. Za takové situace nelze magistrátu vyčítat, že omluvu stěžovatele vyhodnotil jako nenáležitou a nedůvodnou (o čemž jej navíc nebyl povinen před vydáním rozhodnutí vyrozumět).

[16] Lze uzavřít, že stěžovatel rezignoval na povinnost prokázat důvod, pro který se nemohl ústního jednání účastnit, čímž se sám připravil o možnost vyjádřit se k podkladům prvostupňového rozhodnutí. Naopak magistrát se v tomto ohledu žádného pochybení nedopustil.

[17] Pro úplnost NSS konstatuje, že odkaz stěžovatele na rozsudek NSS ze dne 29. 8. 2007, čj. 1 As 11/2007-70, není příléhavý, neboť skutkové okolnosti v citované věci byly v podstatných ohledech odlišné.

[18] K námitce, že magistrát ve věci rozhodl až téměř dva měsíce po konání ústního jednání, NSS uvádí, že nedodržení pořádkové lhůty podle § 71 správního řádu sice představuje vadu řízení, je však nutno dodat, že v daném případě bylo prodlení spíše ve prospěch stěžovatele a nemělo vliv na zákonnost rozhodnutí. Stěžovatel tuto dobu mohl využít k tomu, aby se seznámil se závěry ústního jednání, které byly zachyceny v protokolu o ústním jednání, a případně se vyjádřil k podkladům rozhodnutí. Také mohl magistrátu předložit důkaz o tvrzeném pobytu ve Francii. Stěžovatel však zůstal zcela pasivní a ani se nepokusil ověřit, zda magistrát jeho omluvu z jednání akceptoval (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 6. 2016, čj. 5 As 211/2014-23).

[19] K námitce, že krajský soud nevypořádal žalobní námitku, podle které magistrát neumožnil stěžovateli vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí, NSS konstatuje, že takovou námitku stěžovatel v žalobě neuplatnil. Teprve na jednání konaném u krajského soudu dne 23. 6. 2017 právní zástupce stěžovatele uvedl, že v důsledku nesprávného posouzení omluvy z jednání byl stěžovatel připraven o možnost vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí. Nejednalo se tedy o samostatnou žalobní námitku (která by nadto zjevně byla uplatněna po lhůtě ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s.), ale toliko o argumentaci spojenou s namítanými důsledky neakceptace omluvy. Její posouzení

pokračování

krajským soudem plyne z kontextu odůvodnění (viz zejména str. 6) napadeného rozsudku. S ohledem na skutečnost, že magistrát postupoval ohledně hodnocení omluvy a konání ústního jednání v souladu se zákonem, není uvedená argumentace stěžovatele důvodná. Pro úplnost NSS konstatuje, že ze správního spisu vyplývá, že zjišťování skutkového stavu bylo uzavřeno při ústním jednání a po jeho skončení již magistrát nezískal jakékoli další podklady a nečinil žádné úkony, k nimž by se stěžovatel mohl vyjádřit. Stěžovatelova práva ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu mu tedy ze strany magistrátu nebyla upřena. Jak již bylo uvedeno výše, stěžovatel se o ně připravil sám svou pasivitou (k uvedenému opětovně srov. rozsudek NSS ze dne 24. 7. 2014, čj. 4 As 128/2014-26).

[20] Konečně stěžovatel namítl, že magistrát se nemohl při dokazování spokojit jen s úředními záznamy, ale měl provést výslechy svědků. Ze správního spisu však plyne, že magistrát nevycházel pouze z úředních záznamů, jak tvrdí stěžovatel, ale z oznámení Policie ČR o přestupku, z dokumentu Policie ČR nazvaného „Oznámení přestupku - alkohol“, spojeného s úředním záznamem o provedené dechové zkoušce (na kterém je vlastnoruční podpis stěžovatele), ze záznamu o dechové zkoušce s výstupem z tiskárny měřicího přístroje Dräger, z úředního záznamu Policie ČR o kontrole řidiče podezřelého z požití alkoholických nápojů, z fotodokumentace pořízené Policií ČR na místě spáchání přestupku, z úředního záznamu hlídky Policie ČR z místa zjištění přestupku, z evidenční karty řidiče, ověřovacího listu k měřicímu přístroji a z protokolu o zkoušce měřicího přístroje. NSS konstatuje, že nebylo nezbytné vyslýchat svědky, neboť magistrát zjistil skutkový stav dostatečným způsobem, k čemuž shromáždil množství relevantních podkladů. Přestupkové jednání bylo zcela jednoznačně prokázáno a další dokazování by bylo nadbytečné (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 7. 2017, čj. 1 As 114/2017-26).

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine* zamítl.

[22] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel úspěch neměl a žalovanému, který měl ve věci úspěch a měl by právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady s tímto řízením nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu NSS náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 28. listopadu 2018

Ondřej Mrákota
předseda senátu